

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKÜ POLITIKAI KÖZLÖNY.

ELŐFIZETESI ÁR:		Felelős szerkesztő:	Kiadótulajdonos:	Hirdetéseket és nyilttéri közleményeket
Egész évre . . . 12 kor.	Negyedévre . . . 3 kor.	BITTERMANN SÁNDOR.	BITTERMANN NÁNDOR.	a kiadóhivatal vesz fel és azok előre fizetendők.
Félévre 6 kor.	Egyes szám ára 20 fillér.			MEGJELEN MINDEN KEDDEN ES PENTEKEN.

Vármegyénk komlótermelése.

Zombor, 1905. július 6.

Vármegyénk mezőgazdasági produktuma között a komló mennyiség tekintetében néhány év óta fontos szerepet foglal el és termelése oly lendületnek indult, hogy évi komlókontingensünk körülbelül 1000 katasztrális holdat tesz ki.

Közgazdasági és szociális szempontból vármegyénk nézve nagy jelentőséggel bír e jelenség. A jövőben kellő szakszerű művelés és fejlesztés mellett mint fontos és jelentékeny haszonértékkel bíró nyerstermék nagy jövedelmet biztosító kiviteli cikké leend.

Köztudomású, hogy hazai sörgyáraink ezidőszereint a komlót ugyszólván kizárólag külföldről kénytelenek beszerezni, közvetett uton másod, sőt harmad kézből igen nagy áron, s az árak a komlószállítmány minősége még meg sem felel. A mi talaj és mezőgazdasági viszonyaink lehetővé teszik a komlótermés olcsóbb és nagymennyiségű szállítását, a kereslet és a kínálat

közötti nagy aránytalanság dacára is és ez esetben a gyárosok sem kénytelenek a nagy beviteli vámokat fizetni. Ami pedig komlótermésünk minőségét illeti, az már is felülmulja a külföld e nemű produktumait.

Ezen körülmények folytán a komlótermelés oly ággá lett, melynek meghonosítása és fejlesztése a gazdaközönség nagymérvű anyagi gyarapodását biztosítja s így egyike nemcsak magán, hanem közgazdasági szempontból is a legproduktivebb foglalkozásoknak, mivel a termelés után nyert javak értéke nagy mértékben felülmulja a kezdetben szükséges tőkebefektetéseket.

Vármegyénk évről-évre növekedő komlótermése azt bizonyítja, hogy gazdaközönségünk és vezető férfiai felfogták a nagy anyagi előnyöket, melyek ezen termelési ág művelésével járnak és nemzetgazdasági érettségének fényes tanujelét adta akkor, midőn a „Bácskai Komlótermelők Egyesülete“ cím alatt az érdekközösségben állókat egyesítette és komlótermelésünk felvirágzását és szakszerű művelését és a termények

könnyebb és biztosabb értékesítését ez uton biztosította.

Megyénk gazdasági életében fontos és áldásos szerepet foglal el majdan ezen egyesület és szakszerű vezetésével, utmutatásaival és támogatásával a kisbirtokos osztály anyagi egzisztenciáját és a munkásosztálynak e téren való szervezését és megélhetését teszi lehetővé.

Örömmel üdvözljük az egyesület megalakulása alkalmával és illusztris elnökét, Latinovits Pál főispánt, ki az együletnek ezen kitüntető bizalmát méltán megérdemelte, mivel ügybuzgó fáradozásával az egyesület létesítésének munkájában tevékenyen részt vett. Ezzel bebizonyítva azt, hogy vármegyénk gazdaközönségének érdekeit és boldogulását igazán szívében viseli.

Hisszük és reméljük, hogy az egyület hazafias és nemes feladatának már a közel jövőben meg fog felelni. Szolgáljon buzdításul azon tudat, hogy buzgó és sikeres működésével édes hazánk gazdasági téren való függetlenségéhez és felvirágoztatásához hozzájárul egy porszemmel.

—m— a.

A „BÁCSKA“ TÁRCÁJA.

Az oltárkép.

— Nordau M. után németből. —

Olvasóim közül vajjon ki hallotta már Péteri nevét? Bizonyára nagyon kevesen, s ez nem is csoda. Mert lehet valaki jó geográfus, s mégsem tudja, hogy Péteri egy kis barátságos helység Budapeستől négy mérföldnyire, a világforgalmon kívül, egy kies rónán, melyen még nem jár a vasparipa, mely a földet mindentűtt szivesen tűrt békóba veri, ahová csak elér áldáshozó futása.

Nos ez a csöndes falucska volt a célpontja egy kirándulásnak, melyben az 1867. év október első napján egy kis társasággal résztvettem.

Korán utnak indultunk s nekivágtunk

a beláthatlan Rákos mezejének. A vidék elragadó látványt nyújtott. A háttérben a budai hegyek mutatkoztak szürke ködlepelle burkolódzva. A fölkelő nap csak egyes csucsokat világított meg, a bibor és viola sajtászerű színvegyttelét mutatva, mely a legfőlségesebb látvány volt.

A Dunameder irányát a folyóra nehezédő széles páratömeg rajzoló, mintha csak az ő s Ister felhőkbe burkolt szellemei lebegtek volna hullámbirodalmuk fölött. Szemben épen a látóhatár szélén emelkedett föl a nap, s bevilágítá előttünk a történelmi nevezetességű Rákos-mezejét, hullámos homokdombjait, rétjeit, tarlóit, gyéren behintve magános, szalmafüdeles házakkal, néhány csenevész facsoporttal és kelepelő malommal. Kétfelül a poros országút mentén tehenek legeltek, melyek ép oly kíváncsian bámultak ránk, mint a kis mezitlábos subanc, aki mögöttük

ődöngött. A nyáj kolompja dallamosan összeolvadt a bajnali harangszóval, mely a csipős reggeli levegőn át hozzánk a közeli falvakból halkan, elhalóan elhatolt.

Lovaink oly sebesen vágattak, hogy a magas szalmakazlak, s a még magasabb ösztövért kutágasok kísértetszerűen suhantak el mellettünk s alig egy órai utazás után Kereszturon valánk. A fővároshoz oly közel, szinte bihetetlen, mily nyomoruságos korcsma volt, ahol megreggeliztünk. A helység egy ócska kastélyon, melyben egyszer II. József császár meghált, — meg egy óriás szakállu törpe korcsmároson kívül semmi érdekességet sem nyújtott. Rövid pihenő után újra fölkerelkedtünk s tovább utaztunk.

Ha eddig kellemetlen volt az utunk, most kezdett igazán csak rosszra válni. A környező vidék még mindig megtartá a rónaság egyhangú jellegét. Hegy és völgy

BÁCSMEGYEI AGRÁR TAKARÉKPÉNZTÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG ZOMBORBAN.

A „Bácsme gyei Agrár Takarékpénztár Részvénytársaság“ folyósít

**✎ törlesztéses jelzálogkölcsonöket 15—65 évig, ✎
elfogad betéteket, leszámítol váltókat, előleget ad értékpapirokra.**

Pancsova kulturünnepe.

Lenn az ország határszélén, Szerbiával és Horvátországgal szemben, a belgrádi és zimonyi Duna öblözetben gyönyörű kulturünnepepre készül egy magyar város. A nemzetiség lakta Pancsova ipari és gazdasági kiállítást rendez a nyáron és a kiállítás alatt vendégül látja az ország egyik legnagyobb kulturegyesületét, a Délmagyarországi Magyar Közművelődési Egyesületet, amelyet Pancsova város törvényhatósága hívott meg a város falai közé.

Ez az egyre magyarosodó, folyton fejlődő kies város, amelyet a festőin szép a Tiszától és a Szávától valóság-gal tengerré dagadt Alduna választ csupán el három idegen országtól, Horvátországtól, Szerbiától és Boszniától, nagy lelkesedéssel készül a kulturális ünnepélyre. Zászlódsízt ölt a város és változóan szép ünnepélyek egész sorát rendezi odaérkező vendégei tiszteletére, akiknek ugyanakkor bemutatja, hogy mennyit haladt szorgalmas munkás népe az ipar és a mezőgazdaság terén. Pedig egyéb fontos munkája is volt e város közönségének. Az ország legszélső határán ápolni, erősíteni és fejleszteni a magyar állameszmét.

A magyar kultúra hódító erejével szeptember hó 9-én vonul be a D. M. K. E., amely rövid idő alatt a déli Magyarország hatalmas kulturintézménye lett, tagjainak százával Pancsovára, ahova ugyanakkor megérkeznek az ország összes polgármesterei, akik egy nappal később kongresszust tartanak a városban. De a városok podesztái már előző napon Pancsovára érkeznek, mivel jelen akarnak lenni a Délmagyarországi Magyar Közművelődési Egyesület nagygyűlésén, amely Rónay Jenő ny. főispán

elnöklete alatt a megállapított program szerint felejthetetlen szép ünnepély keretében szeptember hó 10-én délelőtt 11 órakor Pancsova thjf. város székházának disztermében fog lefolyni. A kulturegyesület részéről Gallovich Jenő egyesületi főtitkár és Straubert Gyula ny. ezredes jártak lenn Pancsován és a város hatóságával együttesen megállapították a közgyűlés ünnepségének sorrendjét. Vonzó szép pontjai a D. M. K. E. közgyűlése után rendezendő ünnepélyeknek a zimonyi ezredéves emlék megkoszoruzása, Belgrád megtekintése és az Aldunai kirándulás.

A város maga külön meghívót bocsajtott ki ez alkalommal a D. M. K. E. tagjaihoz. E meghívót Zákó Milán Versec és Pancsova városok főispánja, dr. Mattanovich Adolf kir. tan. Pancsova thjf. város polgármestere, Dániel Ernő v. b. t. t. a város országos képviselője irtak alá. A kulturünnep két napra terjed ki. A D. M. K. E. közgyűlésének programja és az azzal kapcsolatos ünnepségek sorrendje különben ez:

A közgyűlés napirendje: Ünnepi beszéd. A közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesítésére négy egyesületi tag kiküldése. Elnöki jelentés a D. M. K. E. internátusairól, a D. M. K. E. a harmadik egyetemért. A megüresedett tiszti és igazgatósági állásoknak választás utján való betöltése. Indítványok, amelyek az alapszabályok 20. §-a értelmében az elnökséghez a közgyűlést megelőzőleg 14 nappal előbb beadattak. Záró beszéd. Az igazgatóság a közgyűlést megelőzőleg, 1905. évi szeptember hó 10-én délelőtt 10 órakor Pancsova thjf. város székházában ülést tart, hogy a közgyűlés tárgyait előkészítse.

Az ünnepély sorrendje: szeptem-

ber hó 9-én: D. M. K. E. elnökségének, továbbá Arad, Bács-Bodrog, Békés, Csanád, Csongrád, Krassó-Szörény, Temes és Torontál vármegyék területéről érkező egyesületi tagok fogadtatása a vasutnál, valamint a hajóállomáson és azoknak részben szállókban, részben magánházaknál való elszállásolása. Este 6 órakor ismerkedési estély a kiállítás területén.

Szeptember hó 10-én: Reggel Pancsova thjf. város kulturális intézményeinek, valamint a város által rendezett ipari és mezőgazdasági kiállítás megtekintése. Délelőtt 10 órakor a D. M. K. E. igazgatóságának gyűlése Pancsova város székházában. Délelőtt 11 órakor a D. M. K. E. közgyűlése Pancsova thjf. város székházában disztermében. Délután 1 órakor lakoma az ipari és mezőgazdasági kiállítás területén. (Egy teríték ára 4 kor.) Délután 3 órakor a Dunagőzhajózási társaság külön hajóján átrándulás Belgrádba és a szerb főváros nevezetességeinek meg szemlélése (utlevél ez alkalomra nem szükséges). Este 9 órakor nagy tűzijáték az ipari és mezőgazdasági kiállítás területén és ugyanott a D. M. K. E. tagjai tiszteletére estély.

Szeptember hó 11-én délelőtt fél 9 órakor a Dunagőzhajózási társaság hajóján kirándulás Zimonyba és a Hunyady várrom, valamint az ezredéves emlék megtekintése. A kirándulás után Zimonyból hajón és vasuton való elutazás. Amennyiben megfelelő csoportok jelentkeznek, kirándulások rendeztetnek az Aldunán, esetleg Nis, Szófián át Konstantinápolyba.

Figyelmeztetés. Mindazokat az egyesületi tagokat, akik a közgyűlésen részt venni óhajtanak, tisztelettel felkérjük,

iliendő váltakozásával bezzeg szolgált a kocsit. A hegyutakat és tavakat a tér korlátoltságánál fogva csak úgy jelezték a nagy sziklatömbök és térdigérő pocsolyák s kocsisunk ez akadályokon mesés ügyességgel vergődött keresztül. Körülbelül 9 óra lehetett, mikor Péteri apró fehér házait s szép sugár tornyát a távolból felénk ragyogva megpillantottuk.

Péteri, kirándulásunk célja, egész kiesi kis tót falu. Két párhuzamosan futó utcájában néhány tucat egyszerű parasztház, melyek mind orommal az utcára épültek. Csak nagyon ritkán járhatnak erre idegenek, mert nagy föltűnést kelteztünk az egész faluban. Kutyaugatás, gyereklárma kísért, amint a zsúpfődeles viskók között lassan elhaladva a protestáns pap háza előtt megálltunk. Patriarchális foglalkozás közben leptük meg a tiszteletes urat; egy nagy, fekete bundás kutyát náspángolt, kit a tiszteletes asszony csibemészárlással vádolt.

Mikor az Isten szolgálja megpillantott bennünket, röstelkedve szabadjára eresztette a kutyát s szégyenlős pillantást vetve kabátjára, mely a falusi munkálkodásnak sok-

féle nyomát viselte magán, földes szobájába vezetett bennünket. Nehány udvarias szóváltás után kijelentettük, hogy a község templomának megtekintése végett jöttünk, melyről dicsérőleg hallottuk, hogy a vidéken a leg szebb. A lelkipásztor nagyot bámult ezen, de tüstént késznek nyilatkozott, hogy az Isten házat kinyitja, ha csakugyan érdekel bennünket.

Egypár jókora kulcsot csörgetve, előre ment, mi meg követtük. A templom előtt nagy sik térség terült el, közepén kut, ósrégi óriás tölgyfákkal körülvéve. A meglehetősen egyszerű homlokzatu templom bejárájához néhány lépcső vezetett, melynek felső fokáról véges-végig lehetett látni Péterinek mind a két utcáján.

A templomajtó sarka föltárva csikorult. Odamentünk egyenesen a minden disz nélkül való Urasztalához. Az első pillanatra ellenállhatlanul vont magához egy festmény, mely az oltár fölött két oszlop közé volt elhelyezve. A kép szinompája különös el lentétben volt a csupasz falak szigoruan protestáns ridegségével, ami még inkább szembeszökővé tette.

A festmény a hegyi-prédikációt ábrázolta. Krisztus egy sziklán áll gyönyörű redőkben leomló lenge ruhában. Mennyei ihletől átszellemült, csodaszép arca, lelkes szemei a kifejezés hatalmával közölték velünk a szeretet igéit, az isteni bölcsességet, mik félig nyílt ajkán kiáradtak. Köröskörül, egész a messze háttérig, festői csoportokban népsokaság tanyáz, mely ábitattal csüng a Megváltó ajakán. Azonban csak néhány alak, mely közvetlen a szikla körül állott, volt részletesen kidolgozva. Az isteni predikátor mögött egy aszkéta férfialakot lehet látni szőr-ruhában. Szemöldökét komoran összeráncolja, szakállas állat kezére támasztja s a hallott beszéd fölött láthatólag mély gondolatokba merül. Mellette egy ifju áll, karját keblén keresztibe téve. Dertült homlokát és sötét szemét mélységes tisztelettel emeli föl Krisztushoz. Nem ügyel egy harmadik alaknak, a kételkedőnek, szavaira, ki mellette áll s gunyos Mefisztó-arcával valamit fülébe sugdos, míg kezével alattomban az Üdvözítőre mutat. Az előtérben két nőalak köti le a figyelmünket. Az egyik, egy természetes buja asszony, az isteni predikátor lába előtt

hogy elhatározásukat Pancsova város polgármesteri hivatalánál szeptember hó 1-ig bejelenteni sziveskedjenek. A D. M. K. E. közgyűlésén résztvevő egyesületi tagok számára a m. kir. kereskedelmi miniszter gyorsvonatokra is érvénnyel bíró kedvezményes utazási igazolványokat engedélyez, melyekkel a tagok és azok családtagjai számára a m. kir. államvasutak és üzletkezelőségükben levő helyi érdekű vasutak bármely állomásáról — Pancsováig és a kiinduló állomásra vissza — gyors-, személy- és vegyesvonattal az I-ső és II-ik kocsiosztályban a használandó vonatnemnek megfelelő, oda és vissza külön-külön váltandó közvetlen alacsonyabb kocsiosztályú rendes áru egész; a III. kocsiosztályban pedig személy és vegyesvonattal féláru II. oszt. menetjeggyel utazhatnak. A hajókon való utazás szintén mérsékelt jegyekkel történik. Mindazok, kik szállásra igényt tartanak, vagy a lakomán részt venni kívánnak, sziveskedjenek ezt jelentkezésük alkalmával érkezésük idejének pontos megjelölésével mulhatatlanul bejelenteni, mivel az ünnepélyt rendező bizottság szállást és lakomára szóló jegyet csakis azoknak tart fenn, kik jelentkezésük alkalmával a bizottsággal kifejezetten közölték, hogy azokra igényt tartanak. Az utazási kedvezményes jegyeket a városi polgármester fogja a jelentkezőknek megküldeni.

A bácskai komlótermelők alakuló közgyűlése.

Vármegyénk komlótermelő gazdái a közös érdekek megvédelméért, a komlótermelés szakszerű művelése és a termények célszerűbb és könnyebb értékesítése céljából elhatározták, hogy egyletté tömörülnek; ezen

tervüket f. hó 5-én a vármegyeház termében tartott ülésen valósították meg. Latinovits Pál főispán, miután az ülést 10 órakor megnyitotta, a következő szakszerű beszédben fejtegette az egyesület megalakításának szükségességét:

Latinovits Pál főispán beszéde.

Amidőn a szép számmal megjelent bácskai komlótermelőket, sőt a más megyebeli érdeklődőket is üdvözlöm, a bácskai komlótermelők egyesületének alakuló közgyűlését ezennel megnyitom. A jegyzőkönyv vezetésére dr. Hirmann Ferenc ügyvéd urat kérem fel.

Mielőtt még a közgyűlés tárgysorozatra áttérnénk, engedjék meg, hogy ezen egyesület jelentőségéről s fontos hivatásáról néhány szóval megemlékezzem.

Az érdekelteknek közvetlenül küldött aláírási felhívási ívekből, de a lapok útján is bizonyára tudomást vett minden érdeklődő arról, hogy a bácskai komlótermelés már körülbelül 1000 katasztrális holdra terjed ki, mely oly tekintélyes termelési mennyiség, hogy az hazánk, de főleg anyamegyénk mezőgazdasági produktívitasában fontos s nevezetesen tételeit tölt be s így nemcsak természetesen, de elodázhatatlanul szükségesnek fogja találni mindenki, hogy ennek a nagyértékű termelésnek minél jobb érvényre juttatására a termelők szervezkednek, szem előtt tartván azt a jelszót, hogy az egyesülésben van az erő, egyesületté óhajtanak alakulni.

Ezt a szervezkedést, tömörülést nemcsak azért üdvözlöm örömmel, mert ezzel a mezőgazdasági haladás terén a bácskai komlótermeléssel jóval előbbre jutunk, hanem azért is, mert ezáltal nemcsak hogy a gazdáink jövedelmi forrását növeljük, de sok szegényebb sorsu egyének is jövedelmet biztosítunk s a munkásosztály napi keresetét biztosítva megélhetését megkönnyítjük s így nemcsak kulturális, de szociális szempontot is szolgálunk e jelentős termelési ág fejlesztésével és előmozdításával.

De örömmel üdvözlöm másrészt e dicséretes törekvést azért is, mert ez anyavármegyénk megerősödését s gyarapodását jelenti. Másrészt időszerűnek, sőt szükségesnek is tartom, hogy ép most, amikor gazda-

sági életünk ugyyszólván egy új korszak előtt áll, e téren is az érdekeltek tömörüljenek, mert ha valaha, úgy most van szükség arra, hogy mezőgazdaságunk minden ágában, de főképp oly ágában, amely most éli gyermekkorát, az érdekközösségben állók céltudatosan egybe tömörüljenek és szervezkedjenek, hogy így megerősödvén, megélhetésük s jobb boldogulásukat minél közvetlenebbül biztosítsák.

Nagyon helyesen fogták fel a termelők ügyüket akkor, amikor az egyesület megalakulásával kettős célt vélnek szolgálni s annak feladatául kettős célt tűztek ki.

Az egyik: a komlótermelés nemesítése, fejlesztése és a termelés fokozása s ezzel kapcsolatosan ügyes s szakszerű munkásosztály megeremtése s fentartása.

A másik cél pedig a termelt komló értékesítése fontos kérdésének a megoldása, egy magyar komlóság állandósítása. Mert e két cél csak együttesen valósítható meg. A racionális termelés kiterjesztésének alapfeltétele a látogatott piac, a keresett piacnak ismét az életeleme a biztos produktum. Ha e kettős célt az egyesület eléri, mint hisszük, hogy el fogja érni, úgy ezáltal önként is elért még egy harmadik, sőt negyedik nagyjelentőségű célt is, t. i. azt, hogy komlónk nem lesz többé alárendelve a saázi, auschali, nürnbergi komlópiac domináló hatalmának, már nem jutunk többé függő helyzetbe ezen piacok ingadozó áralakulásaitól s jövedelmünk nagyrésze nem esik áldozatul az ottani spekulánsok üzérkedésének; másrészt közelebb hozzuk sörfőzőinket, sörgyárosainkat a magyar komló közvetlen vásárlásához s meggyőzzük őket arról, hogy a magyar komlóból nemcsak akkor lehet jó sört főzni, ha az Saazon vagy Auschán keresztül megsétáltatva jut hozzánk jól feleségázott áron, hanem akkor is, ha azt olesón szerzik meg közvetlen a termelőtől.

Most midőn — hála Istennek — minden téren erős a nemzeti érdekek iránt a felbuzdulás, rázzuk fel a netán még alvókat, hogy e téren is a nemzeti érdek valahára figyelembe, jó indulatban és támogatásban részesüljön!

Hogy azonban ezen létesítendő egyesü-

fekszik. Arca könyvtől ázik s mérhetlen fájdalommal, mélységes töredelmet fejez ki. Mellette a legesudálatosabb ellentét a második nő. Földöntuli szépség. Tiszta, ártatlan arcán mennyei nyugalom. Rajongó tekintetét égre emelve, kezét imára kulcsolva hallgat az Isten fiának tanítására. Az egész alak angyali szenvedélytelenséget lehel. A képet befejezi két kedves meztelen gyermek, kik kerek arcocskájukkal a néző felé fordulva gondtalanul játszadoznak egy talált kagylóval.

Ez a kép a legnagyobb és mégis a legbájosabb, aminőt csak képzelni lehet. A lelkesült predikátor isteni, átszellemült alakja, a komor aszkéta, ki bírál, mielőtt hisz, a hívő ifju, ki minden szóban isteni kinyilatkoztatást hall, a kételkedő, ki jött, hogy halljon és gunyoljon, a bűnös asszony, ki érzi, hogy a mennyei kegyelem és szeretet minden igéje szívet fenekéig megrázza, összeszezuza, a gyönyörű szép arcu, szűz-tiszta angyal, kinek Krisztus beszéde lelkével rokon, s mindezeknek ellentétéképen a mit sem sejtő, ártatlan gyermekek, kik nem törődve a nagy dolgokkal, mik körülöttük történnek, a hatalmas szenvedélyekkel és

szívbefojtott érzelmekkel, mik körülöttük gerjedeznek, nyugodtan játszanak kagylójukkal: mindezeknek költői kompozíciója, mely hozzá még Tizian szinompájában tűndökölt, oly hatást keltett bennünk, hogy azt leírni alig lehet. Soká állottunk a kép előtt, s a mestermű fölött csodálatunkat képtelenek voltunk szavakkal tolmácsolni.

Végre megkérdeztem a lelkipásztort, aki szerényen a templom háttérében maradt s mindenféle aprólékossággal foglalatzkodott: nem tudná e megmondani a művész nevét, ki ezt a szép művet alkotta?

A nevét valóban nem tudom megmondani, csak azt tudom: valami fiatal olasz művész volt. Látom különben, hogy a festménnyel élénken foglalkoznak; eszerint bizonyára érdekli majd önöket, ha keletkezéséről hallanak valamit. A lelkész szives meghívását elfogadva, visszamentünk a lakására s néhány pohár bor mellett a következő történetet beszélte el:

Péteri előbb egy öreg grófnak a birtoka volt, ősrégi nemes család utolsó sarjadékaé, ki valami harminc évvel ezelőtt gyer-

mektelentül halt el. Birtokait távoli rokonok örökölték. Így jutott a mi helységünk egy fiatal házaspár birtokába, mely a régi földesur halála után mindjárt ide költözkdött állandó tartózkodásra. F. ur, új földesurunk, pár évig katonatiszt volt. Házassága után azonban a magánéletbe vonult vissza. Felesége ifju, művelt, nyájas volt, s oly szépség, hogy párját igazán messze földön keresni kellett. Alig hogy ide költöztek, F. né aszszonynak mindjárt szemébe tűnt az elbanyagolt állapotban levő, dűledező templomocskája. Elhatározta, hogy saját költségén szép új istenházat építtet. Hogy ő katolikus volt, a község pedig protestáns, az a legkevésbbé sem bántotta.

Ez időben történt, hogy egy falunkon keresztülrohogó eszéja fölborult s a beunteülő utas a lábán jelentékeny zuzódást szenvedett. F. ur, ki a balesetet meghallotta, maga sietett a sebestülthöz s meghívta: maradjon nála vendégtől mindaddig, míg képes lesz, hogy utazását folytathatja. A sebestült köszönettel fogadta a meghívást. A kastélyba vitték. Az urnónek mint olasz festő mutatkozott be, kinek az volt a szándéka, hogy

let ezen, amely gazdaságos, oly magasztos célját megvalósíthassa, szükséges, hogy a megye komlótermelő gazdái teljes számban, testestől-lelkestől, önzetlenül tömörüljenek, hogy az egyesület a megszületés pillanatától kezdve az egyenletlenkedés káros konkolyával szemben az erős szervezet hatalmával és hatékonyságával lépjen üdvös működésének terére.

Ezt óhajtom, ezt kívánom, ennek a reményében s ennek a csillagzata alatt fogjunk hozzá feladatunk megvalósításához!

Miután Latinovits Pál főispán beszédét befejezte, a gyűlés az egyesületet nagy lelkesedéssel egyhangulag megalakultnak nyilvánította ki a következő címmel: „Bácskai Komlótermelők egyesülete.”

Ezután dr. Hirman Ferenc, — aki az ülés jegyzőkönyvének vezetésével bizatott meg — felolvasta az előtervezetben megállapított alapszabályok tervezetét, hogy a tagok netáni észrevételeiket megtehessék. Az alapszabályok tervezetét csekély módosítással elfogadták.

A tárgysorozat harmadik pontjaként a tisztikar választása következett. Dr. Hirman Ferenc szólalt fel a választások megejtése előtt és a tagok nevében Latinovits Pál főispánt kérte fel az elnöki tisztség elfogadására a következő szavak kíséretében:

Dr. Hirman Ferenc beszéde.

Igen tisztelt uraim!

Minden egyesület csak akkor lesz életképes, feladatának csak úgy felelhet meg s célját csak úgy érheti el, ha igazgatása erős, szakavatott munkás kezekben van. Ezen egyesületnek a működése is csak akkor lesz üdvös, hasznos s célját csak akkor fogja elérni, ha ily férfiut sikerül egyletünk élére megnyernünk. E tekintetben nagyon könnyű a helyzetünk.

Kinek nem tűnt volna fel s ki kételkedik abban, hogy ennyire is jutottunk volna, ha nem segített volna bennünket oly férfiu, aki nemcsak a munkásságban adhat példát valamennyiünknek, hanem aki széleskörű ismereteivel, a gazdaság terén való szaktekintélyével fáradhatlanul támogatott bennünket. (Éljenezés, helyeslés.)

Mindenki tudja, hogy ezen jeles férfiu

nem más, mint a mi szeretve tisztelt illusztris főispán urunk. (Éljenezés.)

Azt hiszem mindenkinek az óhajtát tolmácsolom, (Helyeslés.) amikor arra kérem öméltóságát, hogy az elnöki tisztelet elfogadni méltóztassék. (Lelkes eljenezés.)

A beszéd elhangzása után a tagok nagy lelkesedéssel Latinovits Pált kiáltották ki elnöknek s ezen megtisztelő bizalmukat az elnök néhány szóval megköszönte. A választások megejtése után a tisztikar következőképen alakult meg:

Elnök Latinovits Pál, alelnökök dr. Pertschy Ferenc és Pinterovits Jenő, pénztáros dr. Scheer Ármán, ügyész Pribil Ernő, titkár Feldmann Ármán. Választmány: rendes tagok: dr. Gerich Endre, Szendy István, Bellán Mátyás, Eördögh Elemér, Rausch Ede, Diósy Imre, Milodánovits Simon, Garay Andre, Kubány Gyula, Neszmirák Mátyás. Pótagok: Dankó Károly, Csaják János, Labáth István, Steiner Károly Kálmán. Számvizsgáló bizottság: Gyarmathy Ferenc, Wodring Ágoston, Korény Béla.

A választások befejeztével Latinovits Pál főispán mint elnök az ülést — miután a tárgysorozat kimerítettett — 12 órakor berekesztette.

Előfizetési felhívás

a

„BÁCSKA”

XXVIII. évfolyamára.

Előfizetési feltételek:

Helyben házhoz hordva, vagy vidékre postán küldve:

Egész évre	12 korona.
Fél évre	6 korona.
Negyedévre	3 korona.

Néptanítók számára:

Egész évre	8 korona.
Fél évre	4 korona.
Negyedévre	2 korona.

Előfizetési pénzek **Bittermann Nándor és fia** könyv- és könyomdájába küldendők.

barátjához, néhány órányira lakó földbirtokoshoz utazik. Ámde a kocsi fölfordulása s az ő sérülése megakadályozta tervének megvalósításában. A művész nagyon jól érezhette magát itten, mert ámbár néhány nap mulva már bot nélkül járhatott, mégsem készüldött az elutazáshoz. Azzal az ürügyel, hogy ily módon szeretné háláját leróni, kérte a szeretetreméltó háziasszonyt: engedje meg, hogy lefösthesse. Az arcképet emlékül szeretné itthagyni. Némi vonakodás után az ajánlatot elfogadták. A fiatal festőnek tehát naponként alkalma nyílt, hogy bájos urnójének egy órahosszat mélyen a szemébe nézzen. A nő — mint mondám — ritka szépség volt, a festő meg fiatal, tűzesvérű. Csoda-e, hogy heves szerelemre lobbant?

Minél tovább haladt a gyógyulásban, annál föltűnőbb lón buskomorsága. Ez, s a gyakori és soká tartó tlések fölkelték a háziur gyanuját. Egy nap véletlenül épen akkor lépett be, mikor neje meg a festő megint együtt magukra voltak. Láttá, hogy az ifju könnyezve térdel neje előtt, aki oda hajol föléje és vigasztalgatja! A jelenet, mely most következett, rövid, de félelmes volt. F.

az olaszra rontott és arcul ütötte. A megsértett egy falon függő vívótört ragadott, dühösen a háziurnak rohant s megölte volna, ha a szerencsétlen asszony közibük nem veti magát. A lármára szolgálk szaladtak be, kik a tomboló művészt megragadták, gyorsan befogott kocsijára ültették s meghagyták a kocsisának: hajtson, ahová mennie kell.

Az eset akkoriban nagy föltűnést keltett. F. a Pestről érkezett párbajra kihívást egyszerűen visszautasította. Felesége meg hosszú időre valami félreeső birtokán keresett menedéket.

Valami öt hónap mulva a leirt jelenet után egy láda érkezett, benne az oltárkép és egy levél, melyben a festő arra kérte F.-né asszonyt: néha-néha emlékezzen rája, szerencsétlenre, ki egy pillanatra meglátia életének napját, de csak azért, hogy mindörökre elveszítse. Kérte, hogy az oltárképet az ujonnan épült templomban helyezték el, ami a földesur heves ellenzése után végre mégis megtörtént. A szép nő, kit őnök a festőmágy előterében láttak, senki más, mint F.-né asszony; az ifju pedig, keresztbe tett kezekkel — maga a festő.

H i r e k .

Áthelyezés. Dr. Schultz Ágoston zombori kir. ügyészt az igazságügyminiszterium áthelyezte Budapestre a miniszteriumba. Ez áthelyezés nyilván a kiváló képzettségnek és a jeles munkaerőnek honorálása s midőn ezen való őszinte örömmünkben szerencsét kívánunk neki új munkakörében, lehetetlen elnyomni sajnálkozásunkat a miatt, hogy távozásával társadalmunk egy általános szeretetnek és tiszteletnek örvendő, minden nemes célért lelkesedni tudó és munkálkodni is kész taggal szegényebb lett. Alig jött körünkbe, szeretetreméltó egyéni tulajdonságival ugyszólván egyszerre meghódította társadalmunk összes köreit, sőt az ág. ev. egyházközség hivei egyhangulag s lelkesedéssel hívták meg a megüresedett gondnoki székbe. S éppen mikor már mindenfelé nyitva állt előtte a térd adásos társadalmi tevékenység kifejtésére, a megszeretett új hazát egy még újabbal kell felcserélnie. Óhajtuk, hogy ne legyen oka a régit visszakivánnia, találja meg ott is az egyetlen boldogságot itt e földön: a megalégedést.

Kinevezés. A szegedi kir. tábla elnöke Mifka Károly palánkai járásbírói díjtalan joggyakornokot a vezetése alatt álló itélőtábla kerületébe díjas joggyakornokká nevezte ki.

Áttérés. Korbai Dezső, szentfülöpi aljegyző Péter és Pál ünnepén ág. ev. hitéről a róm. kath. vallásra tért át. Az egyházi szertartást Martin József kanonok-plebános végezte.

Birtokváltás. Reinhardt György bácskai földbirtokos pincédi (Pivnica) birtoka gazdát cserélt. 500.000 koronáért a földművelésügyi miniszterium vette meg, mely Pincéden nagyobb befektetésű kísérleti földekkel összekötött központi intézetet szándékozik létesíteni komlótermelésre.

Eljegyzés. Vuics János (braca) földbirtokos és Zombor sz. kir. város törvényhatósági bizottságának virilis tagja eljegyezte Radocsay, bécsi szakkereskedő kedves és szép műveltségű leányát, Olgát.

Névmagyarosítás Krautwurst Konrad újverbászi lakos, valamint kiskoru Lujza nevű gyermeke családi nevüket „Kardos“-ra változtatták.

Tudja Isten, a fiatal házaspárnak ettől fogva nem volt több boldog órája. A férj szívet állandóan sötét gyanu kinozta, mely bizonyosan alaptalan volt. Ez, meg a világ szája tette a szegény szép asszonyt olyan boldogtalanná! Mikor néhány év mulva özvegy lett — abban az időben foglaltam el itt az állásomat — magam is többször láttam, hogy mikor a templom üres volt, az oltárkép elé térdelt és óraszám forró könnyet hullatott. Különben nem is soká bírta ki itten. Visszavonult magános jószágára, honnét néha-néha ellátogat ide, s akkor soha el nem mulasztaná, hogy a templomba el ne menjen.

A festőről, ki a fővárosból nyomtalanul eltűnt, miután a képet megfestette, többé senki semmit se hallott. Csak később beszélték a szomszéd földesurak, kik ismerték, hogy hittérítőnek ment Afrikába, hol aztán nyomaveszett.

Megköszöntük a lelkipásztornak az érdekes elbeszélést, s aztán mi is visszautaztunk.

Én.

Közbiztonsági állapotok. Most, midőn városunk közönségének egyrésze fűrdőben tartózkodik és a lakások legtöbb esetben felügyeletre bízva nincsenek, rendőrségünknek kettőzött figyelemmel kellene őrködni a polgárok vagyónbiztonsága felett. Amde ez, mint az alábbi esetek is bizonyítják, nem történik. Folyó hó 5-én este 11 óratájban ifj. Latinovits Pál a bácskai agrár bank titkárának a Dekker-féle házban lévő lakásába akartak behatolni — bizonyára mert tudták, hogy a lakók fűrdőn tartózkodnak. Teljes biztonságunk tudatában hozzá is fogtak munkájukhoz, azonban a zajra figyelmessé lett az alsó lakásban tartózkodó felügyelő és átszaladt a szomszédságban lakó rendőr, ki üldözőbe vette az éjjeli vendégeket és több lövést is tett, hogy a lakók figyelmét felkeltse. Azonban a tolvajoknak az éj leple alatt — vagy jobban mondva — a város ezen részében uralkodó gyér világítás mellett sikerült kerekét oldani. Az éjjeli tolvajok vakmerőségét ezen kellemetlen incidens azonban nem zavarta meg, mert még ugyazon éj folyamán a szomszédságban lakó Horváth József adótárnok kertjéből nagyobb mennyiségű burgonyát és Müller Lőrinc vendéglőstől pedig baromfit loptak el. Városunk közbiztonsága érdekében felhívjuk a rendőrség figyelmét ezen állapotokra.

Pécs-Baja. Baranya megyében egy új, báltaszék-pécsi vasút építését tervezik, még pedig oly módon, hogy a baja-báltaszéki vasút kiépítése után Pécs és Baja között motoros vasúti közlekedés legyen. Erre a vasútra Pécs városa 400.000 koronát hajlandó adozni.

Eckert Ferenc találmánya. Eckert Ferenc bajai rézműves egy újabb találmányát jelentette be a szabadalmi hivatalnak. Eckert a szabadalmat egy olyan rendkívül ügyesen konstruált készülékre kéri, amelynek segítségével könnyű szerrrel lehet a házi vízvezeték problémáját megoldani. Óriási előnye az eddigiek fölött az, hogy a víztartó medencét nem kell magas helyen, például a padláson elhelyezni, mert az elhelyezhető lesz a lakás bármely dugott helyén, ugyszintén a pincében is.

A napszurás áldozata. A kánikulai hőség első áldozata Aradszki Miklós sándori lakos. Még a múlt hó 30-án este eltávozott hazulról a kukoricaföldre kapálni. Mivel azonban nem tért vissza, fivére 1-én este keresésére indult s másnap délután találta meg a kukoricásban hanyatt fekvé holtn. A megtartott rendőri boncolás megállapította, hogy napszurás következtében halt meg.

A szülői gondatlanság áldozata. A kellő gondosság hiányának, amelyet számos szülő kisebb gyermekeivel szemben elmulaszt s ezáltal gyakori szerenésatlanságokat idéznek elő, újabb áldozata van. Kuluncsics Ferenc nevű másfél éves kis fiú folyó hó 4-én reggel a kórházban kínos szenvedés után mérgezés következtében meghalt. A gyermeket szülői lakásukon magára hagyták, aki örízetlen állapotában felmászott az ablakpárkányra s az ott elhelyezett mosósódat megette. Mire a szülők hazaértek, eszméletlen állapotban, félholtan találták gyermeküket, akit a kórházba szállítottak, ahol az ártatlan gyermek iszonyu kínok között visszaadta lelkét teremőjének.

Pályázat. Zombor szab. kir. város törvényhatósági bizottsága a m. kir. honvéd hadapródiskoláknál Zombor szab. kir. város által létesített s az 1905/1906-ik tanév kezdetén betöltendő egy alapítványi helyre pályázatot hirdet. Ezen alapítvány élvezetében az alapító oklevél értelmében csakis zombori illetőséggel bíró ifjak részesülhetnek, akik az e részben fenálló szabályokban megszabott előképzettséggel bírnak és a megállapított egyéb általános kellékeknek is megfelelnek. Az alapítványi helyre a bemutatás jogát Zombor szab. kir. város közönsége magának

tartotta fenn; minek folytán felhívtnak a pályázni szándékozók, miszerint a törvényben előirt képességüket igazoló s a nagyméltóságu m. kir. honvédelmi miniszterium által 28272/XIV. 1905. szám alatt kibocsátott pályázati hirdetményben megszabott módon felszerelt pályázati kérvényeiket folyó évi július hó 10-éig Zombor szab. kir. város tanácsához terjesszék be.

Zsebtolvaj a vonaton. Wollner Adolf bajai kereskedő panaszt tett a szabadkai rendőrségnél, hogy folyó hó 4-én Bajáról Szabadkára menő vonaton ismeretlen tettes kilopta zsebéből arany óráját és láncát. A rendőrség az ismeretlen „zsebrák” ellen megindította a nyomozást.

A Duna áldozatai. Ujvidékről írják: A nagy hőség beálltával a fűrdőzők száma is szaporodik és ezzel együtt a Duna áldozatainak száma is. Vasárnap délelőtt Németh Antal 22 éves földmives lette halálát fűrdősközben a Dunában, hétfőn délután pedig Bencze János 42 éves lócsiszárt, ki lovakat usztatott és a ló hátáról lefordult, ragadta el az ár. Németh holttétét kedden reggel kifogták, Benczét azonban még nem.

Lótenyésztők figyelmébe. A nagykorösi m. kir. állami méntelep bajai osztálya értesíti a lótenyésztő gazdaközönséget, hogy a bajai méntelep osztálynál a ménszelejtés július hó 17-én délelőtt fog megtartatni, mely alkalommal a kisorsoláshoz kerülő idős, még tenyésztésre alkalmas ménnek a helyszínen azonnal elárvereztetnek.

Az Igazság politikai, irodalmi és jogi folyóirat július havi száma a következő tartalommal jelent meg: Dr. Pataj Sándor: Magyar republika. — Horvátország függetlensége: dr. Kraszojevičs György, dr. Polit Mihály és dr. Frank József nyilatkozatai. — Dr. Kadosa Marcell: Koronás eselések. — Dömötör Győző: Tanulságok. (6 képpel.) — Alba Nevis: Én. (1 képpel.) — Dr. Gozsdú Elek: Országuton. — Korniss Aranka: Élet és halál. — Janda Matild: Bohémek a tanyán. — Dr. Benedek János: Zúg a tenger. — Csizmadia Sándor: A föld rabjai. — Zsoldos Benő: Az angol felsőbírósgokról. — Közgazdaság. — Jegyzetek stb.

A „Vasárnapi Ujság” július 2-iki száma 24 képpel jelent meg. Első közleménye az új országházról szól kilenc képpel, legújabb fölvételek után. A szépirodalmi közlemények sorában vannak Szaboleska Mihály, Léway József és Farkas Imre egy-egy költeménye, Jókai unokahúgának: Peti Józsefné Váli Marinak emlékezései a nagy költőről s a „Regénytár” mellékleten Nagy Endre eredeti regénye és Train Artur angolból fordított elbeszélése (képekkel). További közlemények: „Idősb Szent-Ivány József életéből”, ifj. Wlassics Gyulától (arcképpel), „Hogy harcolnak a japánok?”, két kép a zombolyai Kossuth-szobor leleplezéséről, hét kép a szkutári földrendés pusztításairól, eredeti fölvételek után, kép a Nemzeti Múzeumban rendezett Kalevala-előadásról, csoportos kép Gusztáv Adolf svéd herceg és menyasszonya a nyoszolyó-lányokkal. Végül a rendes heti rovatok: Irodalom és művészet, Közintézetek és egyletek, Sakkjáték, Képtalány, Egyveleg, stb. A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyedévre 4 kor., a „Politikai Ujdonságok”-kal és „Világkróniká”-val együtt 6 kor. Megrendelhető a Franklin-Társulat kiadóhivatalában (Budapest, IV., ker. Egyetem-utca 4. sz.). Ugyanítt megrendelhető a „Képes Néplap” a legolcsóbb ujság a magyar nép számára, félévre 2 korona 40 fillér.

Uj magyar férfikarok. Az Apolló c. magyar kargyűjtemény júliusi száma a következő eredeti férfikarokkal jelent meg vezérkönyvben és négy szölamban: 376. kar. Daloskór elnöki üdvözlő-dal, dr. Várad Antal költeményére. Zenéjét szerző Goll János: 377. kar. Amerikai szabadságdal, melyet az egyesült amerikai magyar dalosok Amerikában július hóban tartandó szabadság ünnepén előadni fognak! 378—381. kar. Népdal-koszoru Méder Mihálytól; a) Nincsen óra, nincs egy pere... (Pósa L. költeményére); b) Beesületes legény... (Lengyel M. dala); c) Meg ne mondja komámasszony...

(régí népdal); d) Ha itt volnál mellettem, szép tubicám... Az „Apolló” f. é. október hó 1-én megkezdí a 20. évfolyamát. Egész évi előfizetési díja egy vezérkönyv és négy szölamra 5 kor. Minden további négy szölamra 4 kor. Megrendelhető az Apolló kiadóhivatalában Budapesten, VI. ker. Lázár-u. 18. sz.

Ki akar egyéves önkéntes lenni?! Olvasóink között bizonyára akad olyan fiatal ember, ki annak idején tanulmányait félbehagyta s most a hároméves terhes katonai szölgálatnak néz elébe. Debrecenben már évtizedek óta kiváló sikerrel működik az egész országban kitünő hírnévnek örvendő Lichtblau-féle állami felügyelet alatt álló katonai előkészítési tanfolyam, melyen előkészítéssre és foglalkozásra való tekintet nélkül rövid uton elnyerhető az egyéves önkéntesi jog. Értesítőt bárkinek ingyen és bérmentve küld Lichtblau Albert intézeti igazgató Debrecen. Születési év okvetlen közlendő.

Közügasdaság.

A bácskai komlótermesztésről a következőleg ír az „Erdélyi Gazda” c. szaklap: Talán érdekelni fogja az erdélyrészi komlótermelőket, hogy az ország komlós statisztikájában felbillent az erdélyi komló mérlege, amennyiben az itteni 400 egynéhány kat. holdnyi komlósterülettel szemben, az Alföldön, de különösen a Bácskában már ca 1200 kat. holdon termelnek 42 községben komlót. Jelentős konkurrencia ez s mégis aggodalomra nem ad okot, mert minőség dolgában hátrább áll a bácskai komló, piacra készen pedig 2 héttel előbb van. Tehát a mai értékesítési viszonyainkat tulajgosan már nem befolyásolja. Mig hazánk általában elég szépen áll a komló, sőt igen gyorsan is fejlődik, addig külföldről vegyes hírek érkeznek, így Csehországban helyenként rovarkár, máshol éjjeli hidegek, penészbajok, stb. egyenletlenül teszik a komlófejlődést, ugy, hogy ma a cseh komlók helyzete: 1/3 jó, 1/3 közepes, 1/3 fejletlen. Amerikában most nagyon megindult a sörfogyasztás, erős a komló utáni kereslet, s így az ügynökök az egész kontinensen máris hajszolják az elővételeket. Ujabbán Közép-Stájerben ígérgetnek új komlóért (amely még csak virit!) 100 kilónként 300—340 koronát, de a termelők 400 koronát kérnek. Ha valahol komlóskertjeinkben rovarkár lépne fel tömegesebben, jó lesz azonnal bejelenteni a komlótermelési szaktanárnak (I. Kolozsvár), de hogy a termelők már előre készülhessenek a rovarok elleni védekezésre, fent jelzett mindenkinek megküldi a földmíveléstudgyi kormány által kiadott „Komlópusztító állatok” c. füzetet, ha a kérő levélhez 20 filléres postabélyeg csatolttatik. A Csérer Lajos szaktanár „Magyar komlóművelés” c. füzet most van nyomás alatt, július hó folyamán fog megjelenni, de már megrendelhető az Erdélyi Gazdasági Egylet könyvkiadó vállalatánál egy koronáért.

Törött bor tisztítása. Ha a bor a uordoban uszta es a laiszó, a levegővel érintkezve (palackra fejtve) pedig rövidesen megzavarosodik, vagyis megtörik, az azt bizonyítja, hogy jelentékeny mennyiségben van abban a bor törését okozó valamely oxigén-átvivő anyag. Lehetne ez esetleg sok vastartalom is, amely rozsdás sajtóról, zuzó-malomról és egyéb vastárgyokról származhat s amely a levegővel való érintkezéskor a sötét színű csersavas ferri-vasvegyület keletkezése folytán az u. n. fekete törést okozhatja. Valószínűbb azonban, hogy a borban az az oxigén-átvivő anyag van (oenoxidase), amely a levegő oxigénjét a csersavra átviszi és azt humuszszerű barna és nehezen ülepedő oldhatatlan anyaggá változtatja át. Bármelyik esetben is legajánlatosabb a kérdéses bort megkénezni és megderíteni és pedig hektóként 4 gr. csersavval és 8 gr. zselatin oldatával, vagy esetleg 10—20 dkg. derítő kazeinnel. Némelyik bor, még ha ismétlik is ezt az eljárást, akkor is mutat hajlandóságot az újabb megtörésre és nagyon nehezen válik állandóvá.

Szerkesztői üzenetek.

Reménynek. Amit remélt, ezuttal még nem teljesíthető. Ha van is valami mondani valója, mint az „Emlékezel-e még?”-ben, lerontja a formátlanság. Ritmusérzéke még fejletlen; különösen meglátszik, ha a kényelmes alexandrinusoktól megváltik s más formát próbál. A rimelés mesterségéhez meg egyenesen nem ért. De ne essék kétségbe. Olvasson nagy költőket, sokat és sokszor s azonkívül valamely verstani kézikönyvből — ajánljuk a Négyesét — igyekezzék alaposan megismerkedni a ritmus és rim törvényeivel. Akkor hova-hamarább közölhető formába fogja önteni az érzéseit és gondolatait.

HIRDETÉSEK.**Árlejtési hirdetmény.**

A zombori gör. kel. szerb egyházközség **1905. évi július hó 16-án délutáni 5 órára** saját helyiségébe nyilvános árlejtést hirdet, 120 köbm. I. osztályu cserfa hasáb és 180 köbm. I-ső osztályu tölgyfa hasáb beszerzése végett, mely fahasábok a zombori gör. kel. szerb egyházközség épület és a gör. kel. szerb népiskola épület udvaraiban 2 méternyi magasban és 20 méternyi szélességben, a szélén keresztvonással ellátva elhelyezendőek lesznek.

Árlejtési bánatpénz fejében 168 korona leteendő. 3—1

Zomborban, 1905. július hó 5-én.

Pávlovits István, könyvelő.
Maglits István, hitközségi alelnök.

Pályázat.

Bácsmegeye Csonoplya község róm. kath. iskolaszéke részéről az elhalálozás folytán üresedésbe jött magyar-bunyó kántortanítói állásra ezennel pályázat nyitattik. Tanítói fizetés: törzsfizetés 800 korona, ismétlőoktatásért 24 kor., ötödéves korpótlék és szabad lakás kerttel. Kántori fizetés: 350 kor. 26 fil. készpénz havi előleges részletekben, ¼ telek föld (körülbelül 450 kor.), szokásos stólajvédelem (150—160 kor.), azonkívül a bucsuztatókért: az énekért 1 kor., utiénekért 1 kor., koporsóbeszentelésért 40 fil., temetőben éneklendő énekért 40 fil. és a bucsuztatóban minden névért 20 fillér.

Kötelessége: a beltéri III., IV. V. és VI. oszt. vezetése, a templomi funkciókat a helyi szokás szerint végezni, ostyát sütni szükséglet szerint és a föld utáni adót fizetni.

Pályázati határidő **1905. július 18,** választás **július 20.** Felhivatnak a pályázók, hogy oklevelük, erkölcsi és szolgálati bizonyítványokkal felszerelt kérvényeiket Csonoplya község képviselőtestületére és iskolaszékére címezve nagyságos Meszner István kerületi esperes urhoz Bezdánba küldjék, a választás napján (1905. július 20.) próba-énekre jelenjenek meg. Utiköltség nem

térítettik meg. Megválasztott tartozik állását szeptember 1-én elfoglalni, mely naptól fizetése is folyósítani fog. — Csonoplya, 1905. június 30-án. Kuts Endre s. k., isksz. elnök. Deák Andor s. k., isksz. világi elnök. Rausch Mátyás s. k., isksz. jegyző. 3—2

1490/1905. szám.

Pályázat mérnöki munkákra.

Vállalkozó mérnökünk a közötte és Bácsfeketehegy község közönsége között fennállott szerződésnek eleget nem tévén, kénytelenek vagyunk az utcák és terek szabályozási vonalainak megállapítása, a községi (közűlő) közutak törzskönyvezése és a község határában (tehát a szőlőkben is) levő összes közűlőutak felmérése, kikarózása és ezekről szabályszerű térképek készítése munkálataira újból pályázatot hirdetni. — Felhivatnak a vállalkozni szándékozó **okleveles mérnök** urak, hogy ajánlataikat **folyó évi július hó 20-ig** alulírott község előljáráshoz nyujtsák be.

Bácsfeketehegy, 1905. június 21-én.

2—2

Előljárátság.

HIRDETÉSEK

FELVÉTEKNEK

LAPUNK KIADÓHIVATALÁBAN.

O l o s ó b b m i n t b á r h o l ! !

* VILLANYOS LÁMPÁK! *

A legpontosabb kiszolgálás!

A nagyérdemű fogyasztóközönség becses tudomására adjuk, hogy **Kulcsár Sándor** jónévű budapesti bronz-csillárgyárossal összeköttetésbe lépünk s raktárunkat dusan felszereltük a modernstylű valódi bronz világítótestekkel.

Raktáron tartunk óriási választékban a legizlésebb modern kivitelben valódi bronz, függő, asztali és fali villanyos lámpákat és mindennemű szerelvényeket a **legolcsóbb** árakon, amiről a mélyen tisztelt közönséget a legnagyobb készséggel győztetjük meg.

Kulcsár Sándor cég versenyképességét bizonyítja az a körülmény, hogy ugy az **uj országházát**, valamint a **budai királyi palotát** legnagyobb részben, a **szatmári dómot**, a **penzügyminiszteri palotát** stbit **ő rendezte be.**

Ez alkalommal felhívjuk a mélyen tisztelt közönség figyelmét más cikkeinkre is:

Valódi TRIESZTI LINOLEUM (parafa-szőnyeg) FUTÓK és SZŐNYEGEK. — Kifogástalan működésű **GRAMMOPHONOK** „Odeon” lemezekkel (2 felvétel egy lapon). — **Gyermek kocsi; elegáns utazócikkek; gyermekjátékok; borostyán-szipkák, tajtékpipák.** — A **legfinomabb bőr- és szövöttkecstyűk; harisnyák** — óriási választékban bámulatos olcsó árakon kerülnek eladásra.

U N O I T E L I

Kiváló tisztelettel

Goldfáhn Sándor és Fia,

Zombor, Kossuth Lajos-utca.

Tessék meggyőződést szerezni.

Gyári raktár villanyvilágítási csillárok és alkatrészekben.

Villanyvilágítási bevezetés,

Villanyos csengők,

Villanyos házitelefónok,

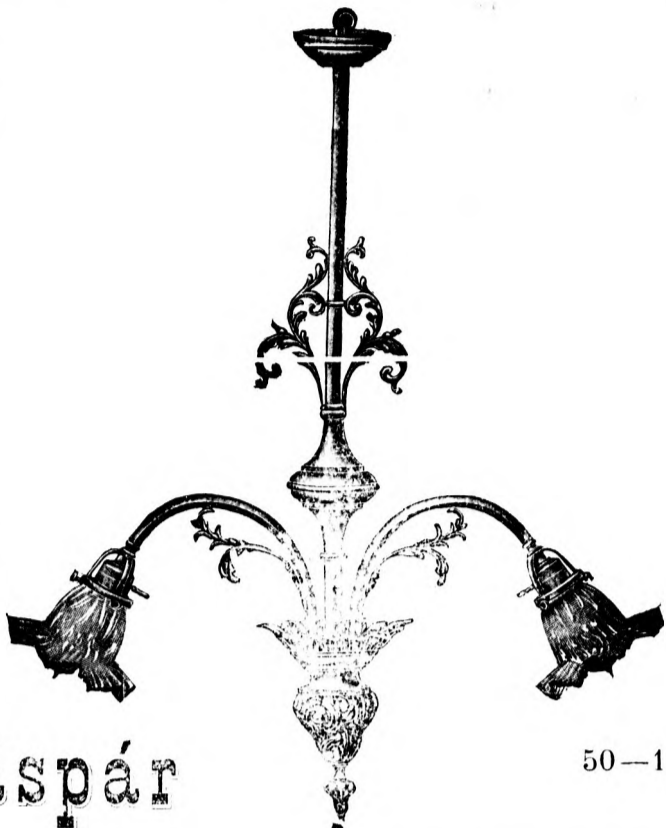
legolcsóbb árak és

legmesszebbmenő

szavatolás mellett:

Teltsch Gáspár

optikai, elektrotechnikai műintézetében **ZOMBOR.**

50-10

Egy III-ad éves jogász, ki a fővárosban huzamosan működött ügyvédi irodában s aki az érettségét kitüntetéssel tette le, foglalkozást keres a szünidőben ügyvédi irodában vagy tanulók előkészítésénél, még vidéken is. Cím a kadóhivatalban. 2-1

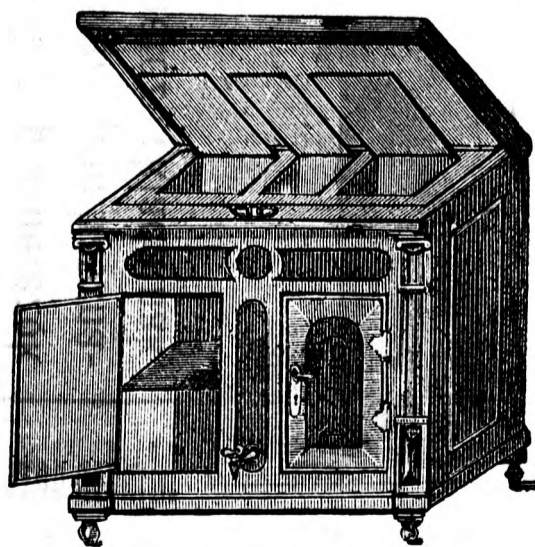
Egy divatosan berendezett uj 3-3

fodrász-üzlet

rögtön eladó. Bővebbet **Vitkovits Béla** kalapüzletében Zombor.

Gombos Nándor

jégszekrény és fürdőberendezések gyára, épület- és diszműbádogos
ZOMBOR (Bácska).

Dús raktár mindenféle

jégszekrényekben

vendéglősök, mézárások és magánosok részére);

fürdőkádakban

és *—15

konyhafelszerelésekben.

Minden e szakmába vágó és rajzszerinti bármilynemű bádogárúk elkészítettnek.

Képes árjegyzék kívánatra bérmentve küldetik.

Javitások olcsón és pontosan.

Elismert jó minőségek.

Nagy nyári occasio-eladás

holnap és a következő napokon

kivételes árakon

adatnak el a következő cikkek

Beck Gábor Géza

női és férfi divatárúházában a Gólyához, Zombor, főutca, az újtemplom mellett.

Divatkelmék 27 krtól felj.

Selyem 98 krtól feljebb.

Mosó és batiszt 14 krtól f.

Bluz és pongyola

Vászon és Schiffon

Nap- és esőernyők

Ágy- és asztalterítők

Női és férfi kész fehérnemű

Nyakkendők

Alsószoknyák, kötények

Fej- és zsebkendők

Női, férfi, gyermek harisnyák

Szalag és bőrövek

Fűzők.

3-3

Ezen rendkívüli olcsó elárúsításra felhívja a cég a n. é. vásárló közönség figyelmét.

Mintagyűjtemények nagy választékban, kívánatra ingyen és bérmentve.

Rendkívül előnyös vétel.

13200/1905. szám.

Árverési hirdetés.

A felsorolt bértárgyak hasznóbérbéadására végett az alább megnevezett helyeken és napokon felsőbb jóváhagyás fentartásával nyilvános árverés fog tartatni, melyen úgy szó, mint írásbeli ajánlatok tehetők. Bánatpénz a kikiáltási ár 10%-a, mely összeget ajánlattevők az árverés megkezdése előtt letenni tartoznak. A zárt írásbeli ajánlatok egy korona bélyeggel ellátva, lepecsételve, kellő felirattal és az előírt bánatpénzzel felszerelve az árverés megkezdéseig az árverés megtartásával megbízott hivatalhoz vagy az árverést megelőzőleg 3 nappal alulirt jószágigazgatósághoz is beadhatók. Ezen ajánlatokban a megajánlott évi és holdankénti hasznóbér nemesek számokkal, hanem betűvel is tisztán érthetően kiírandó és világosan kijelentendő, hogy ajánlattevő az árverés feltételeit ismeri s azoknak magától feltétlenül aláveti. A szó- és írásbeli ajánlattevők kívánatra igazolni tartoznak vagyoni állásukat és bérleti képességüket. Oly kincstári bértek, kik hasznóbéri hátralékban vannak, továbbá kik esőd, gyámság, illetőleg

gondnokság alatt állanak, vagy akik nyereségvágyból eredő büntetést elítéltek, az árverésben részt nem vehetnek. Elkészt, valamint utóajánlatok semmi szín alatt sem fognak figyelembe vétetni. A hasznóbéri feltételek azon helyeken, hol az árverés tartatni fog, megtekinthetők.

Hasznóbérbe adatni fognak:

A magyarpecskai kincstári ispánság hiv. helyiségében **1905. július 13-án d. e. 9 órákor:** m.-pecskai alsó legelő 36 h. 469 □ öl 1024 korona;

a paucsovai m. kir. ispánság hiv. helyiségében **1905. július 14-én d. e. 9 órákor:** 1. oppovai albrechtsdorfi IV. öbl. réti föld 2009 h. 1371 □ öl 1400 kor.; 2. szefkerini dominális föld 759 h. 233 □ öl 1010 kor.;

a temesvári m. kir. kincstári ispánság hiv. helyiségében **1905. július 15-én d. e. 9 órákor:** 1. Kovácsi tagosított föld 92 h. 270 □ öl 1300 kor.; 2. utvni I. sz. tagosított birtok 276 h. 1581 □ öl 4463 kor. 66 fillér; 3. II. sz. tagosított birtok 224 h. 1429 □ öl 5610 kor.; 4. III. sz. tagosított birtok 93 h. 206 □ öl 2665 kor. 12 fillér; 5. Denta Rítumára 557 h. 134 □ öl 16250 kor.; 6. opa-

ticai erdőirtás 39 h. 96 □ öl 1410 kor.; 7. ópaticai erdőirtás 29 h. 1044 □ öl 1320 kor.; 8. óteleki öreghodáj 32 h. 1112 □ öl 1300 kor.;

az apatini m. kir. erdőgondnokság hiv. helyiségében **1905. július 17-én d. e. 9 órákor:** Szilágyi Nagy Székes és Pluter moraszt I. 236 h. 1000 □ öl 1537 kor. 90 fillér;

a nagybecskereki m. kir. kincstári ispánság hiv. helyiségében **1905. július 18-án d. e. 9 órákor:** idvori rév vámjog 2423 kor.;

a temesrékási m. kir. kincstári ispánság hiv. helyiségében **1905. július 19-én d. e. 9 órákor:** 1. hisziási bukoveei pusztá 436 h. 750 □ öl 8720 kor.; 2. kistopoloveei majorsági földek 74 h. 964 □ öl 2300 kor.;

s végül a **lugosi m. kir. kincstári ispánság hiv.** helyiségében **1905. július 21-én d. e. 9 órákor:** 1. dubesti majorsági föld 1088 h. 400 □ öl 5625 kor.; 2. leukuesti majorsági föld 256 h. 720 □ öl 1600 kor.; 3. tápai majorsági föld 183 h. 1297 □ öl 1420 kor. kikiáltási árral.

Aradon, 1905. évi június hó 22-én.

M. kir. államjóságigazgatóság.

(Utánnomás nem díjaztatik.) 2—2

Nagy arany érem.

Páris. 1904.

Érdem jelél.

Páris. 1904.

Nagy arany érem.

Páris. 1904.

EHRlich NÁNDOR FIA

szőlőpermetező-gyártó, épület- és díszműbádogos.

20—10

Ajánlom kitűnő minőségű saját szerkeztű szőlőpermetezőimet, melyekből **14 év óta** körülbelül **20000** db van forgalomban.

Nagy raktár

Kitűnő minőségű szőlőoltó gummiszalagokból és mindennemű permetező alkatrészekből.

Javítások a saison alatt gyorsan és pontosan eszközöltenek. * Régi permetezők becsereültenek. * Kölcsönképen használatra jó szerkeztű permetezők kiadatnak.

Minden darabért

2 évi jótállás!! Bajai-út 11.

ZOMBOR, Bajai-út-11.

BACSKA.

2 évi jótállás!!

☞ ☞ ☞ **Viszontelárúsitóknak külön megegyezés.** ☞ ☞ ☞

Zombor, Bittermann Nándor és fia könyv- és könyvnyomdájából.